

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2024
Decizia protocolară nr. _____/2024

AVIZ
asupra amendamentelor la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-
fiscală și vamală pentru anul 2025)

Guvernul a examinat amendamentele (CEB-04 nr. 297 din 19 iulie 2024 și CEB-04 nr. 301 din 22 iulie 2024) înaintate de către deputații în Parlament la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (inițiativa legislativă a Guvernului nr.222 din 9 iulie 2024), (*în continuare – proiect de lege*), și comunică următoarele.

1. Amendamentul PB nr.17/07-1 din 17 iulie 2024 cu privire la modificarea art.15 lit.b) din Codul fiscal nr.1163/1997 și completarea Legii nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal **nu se acceptă.**

Cu referire la neimpozitarea veniturilor persoanelor juridice, gospodăriilor țărănești (de fermieri) și întreprinzătorilor individuali, menționăm că, importanța sistemului de impozitare este determinată, în principal, de finalitatea acestuia, și anume de realizarea cheltuielilor bugetare. Or, scopul principal al sistemului de impozitare este de a genera venituri suficiente pentru asigurarea finanțării cheltuielilor bugetare ce au menirea de a pune în practică prioritățile statului în diverse domenii de ordin economic, social, educațional etc.

În acest sens, aplicarea cotei zero a impozitului pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător va determina diminuarea substanțială a veniturilor bugetare, fără existența surselor de acoperire, ceea ce va avea ca efect reducerea posibilităților de asumare a unor decizii de finanțare a programelor sociale, medicale, investiționale, culturale, etc. necesare societății. Or, cheltuielile guvernamentale reprezintă un instrument bugetar prin care se asigură dezvoltarea economică a statului.

Este de menționat că, conform art.126 alin.(2) lit.b) din Constituție, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător. [...]. Agenții economici trebuie să dispună liber de beneficiul (venitul) obținut de pe urma activității de antreprenoriat, care rămâne după achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii.

Totodată, atenționăm că, proiectul conține carențe de tehnică legislativă, creând premise de imposibilitate de aplicare a propunerii de modificare a art.24 alin.(23⁶) lit.b) din Legea nr.1164/1997 de punere în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului fiscal, în contextul în care aceasta face trimitere la aplicarea unei amenzi

în cazul direcționării venitului în alte scopuri de cele ce țin de investiții, care actualmente nu este reglementată de Cod.

Suplimentar, este de menționat că, în vederea identificării instrumentelor de atragere a investițiilor, prin prisma Legii nr.356/2022 pentru modificarea unor acte normative, art.87 din Codul fiscal a fost completat cu alineatul (1¹), care prevede amânarea achitării impozitului pe venit pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii, conform prevederilor art.5 alin.(1) din Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada aferentă careia nu se achită plățile sub formă de dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote părți, din profitul obținut în perioadele fiscale 2023–2025 inclusiv.

Astfel, legislația fiscală deja conține instrumente fiscale în vederea susținerii mediului de afaceri și creării unui climat investițional favorabil.

2. Amendamentul PB nr.17/07-2 din 17 iulie 2024 aferent modificării art.15 și ajustarea prevederilor din art.90¹ din Codul fiscal nr.1163/1997, **nu se acceptă**. Respectiv, în partea ce vizează stabilirea cotei impozitului pe venit în mărime de 18% pe parcursul perioadei 2024-2026 pentru instituțiile financiare bancare și nebancare contravine art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, potrivit căruia unul din principiile pe care se bazează impozitarea este echitatea fiscală, care prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În acest sens, majorarea impozitului pe venit de la 12% până la 18% doar a unor categorii de contribuabili va determina creșterea inechității fiscale urmare a aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili.

Suplimentar, în partea ce vizează neimpozitarea dobânzilor achitate de către bănci, asociații de economii și împrumut, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum și emitenții de valori mobiliare corporative, menționăm că, sumele obținute din dobânzi reprezintă o sursă de venituri ale persoanelor fizice, și în contextul asigurării regimului de impozitare just și echitabil acestea urmează a fi impozitate. Totodată, se insistă asupra menținerii scutirii de impozitare a venitului aferent valorilor mobiliare de stat și a obligațiunilor emise de autorități publice locale în vederea diversificării instrumentelor investiționale și sporirea atractivității acestora.

3. Amendamentul PB nr.18/7-1 din 18 iulie 2024, aferent art.II din proiect, prin care se propune ajustarea art.20 lit.y²) și completarea Codului fiscal cu art.51⁵ **nu se acceptă**, în contextul în care, importanța sistemului de impozitare este determinată, în principal, de finalitatea acestuia, și anume de generarea veniturilor suficiente pentru asigurarea finanțării cheltuielilor bugetare ce au menirea de a pune în practică prioritățile statului în diverse domenii de ordin economic, social, educațional etc. În acest sens, politica fiscală urmează să fie bazată pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Or, veniturile de la livrarea laptelui natural reprezintă sursă de venit, respectiv acestea urmează a fi impozitate în continuare pe principii generale.

Totodată, introducerea articolului nou care va reglementa acordarea scutirii de impozitul pe venit a întreprinderilor ce desfășoară activitate nemijlocită în sectorul zootehnic pe o perioadă de 5 ani și a sumelor reinvestite în sectorul zootehnic și cel de prelucrare a producției agroalimentare autohtone, **nu se acceptă**, în contextul în care, propunerile înaintate stabilesc un regim fiscal avantajos unui grup restrâns de contribuabili, ceea ce contravine principiului echității fiscale prevăzut la art.6 alin.(7) lit.c) din Codul fiscal. Mai mult ca atât, prevederile prevăzute la alineatul (1) din Articol 51⁵ care s-a propus pentru completarea Codului fiscal se suprapun cu prevederile alineatului (2) al aceluiași articol. Or, în cazul acordării dreptului la scutire a impozitului pe venit pe o perioadă de 5 ani pentru întreprinderile ce desfășoară activitate nemijlocită în sectorul zootehnic, neimpozitarea sumelor reinvestite în sectorul zootehnic și cel de prelucrare a producției agroalimentare autohtone este nejustificată.

4. Amendamentul PB nr.17/7-3 din 17 iulie 2024 aferent modificării art.18 din Legea nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului **nu se acceptă**, în contextul în care propunerea înaintată prin amendament urmărește modificarea unui act normativ abrogat la data de 20 aprilie 2023.

5. Amendamentul VO nr.44 din 18 iulie 2024 și Amendamentul AT nr.24/03-120 din 22 iulie 2024 aferent art.II din proiect, ce vizează modificarea art.96 din Codul fiscal nr.1163/1997, **nu se acceptă** spre promovare în cadrul exercițiului actual de ajustare a legislației fiscale. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.

6. Amendamentul PB nr.17/7-5 din 17 iulie 2024 ce vizează art.II din proiect și urmărește ajustarea art.101⁶ din Codul fiscal nr.1163/1997, **nu se acceptă**.

Modificarea art.101⁶ alin.(2) din Codul fiscal subminează rolul Guvernului privind exercitarea conducerii generale a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice, relațiilor fiscale, în conformitate cu principiile și regulile stabilite de lege.

În ceea ce privește propunerea privind restituirea sumelor TVA, acumulate în cont de 3 ani și mai mult, integral și obligatoriu la contul de decontare al agentului economic, precizăm că, aceasta nu corespunde criteriului integrării organice în cadrul normativ în vigoare, statuat la art.3 alin.(4) din Legea nr.100/2017.

Or, redacția propusă pentru art.101⁶ alin.(21) din Codul fiscal, contravine însuși conceptului de restituire a TVA aferent procurărilor de mărfuri și servicii pentru tranzacțiile înregistrate începând cu 01.01.2023, prevedere/condiție statuată expres la alin.(1) aceluiași articol din Codul fiscal.

În aceeași ordine de idei, extinderea sumelor TVA pasibile restituirii și anume a sumelor TVA acumulate în cont 3 ani și mai mult fără a stabili sursele de

finanțare, contravine prevederilor art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova și anume, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Prin urmare, extinderea sumelor TVA pasibile restituirii, în lipsa unui impact bugetar clar, fără stabilirea surselor de finanțare, creează riscuri pentru asigurarea sustenabilității, ceea ce ar putea pune sub presiune onorarea angajamentelor de finanțare a cheltuielilor planificate.

În ceea ce privește reducerea termenului stabilit pentru restituirea TVA de la 45 până la 15 zile și de la 60 până la 30 zile, atenționăm că modificarea respectivă va duce la imposibilitatea procesării solicitărilor privind restituirea TVA, luând în considerare și faptul că reieșind din prevederile Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93/2013, 7 zile sunt destinate pentru întocmirea documentelor de plată și transmiterea acestora spre executare Trezoreriei de Stat și 8 zile pentru efectuarea restituirii efective. În cazul dezacordului privind actul de control, nu va fi posibilă asigurarea respectării altor termene, cum ar fi cele stabilite la art.246 din Codul fiscal, cumulate cu cele de întocmire a documentelor de plată și transmiterea acestora spre executare și efectuarea restituirii propriu - zise.

7. Amendamentul 4 nr.OS din 18 iulie 2024 cu privire la art.IX din proiect, ce vizează completarea articolului 403 alineatul (2) cu textul „și șefii secțiilor procedură contravențională din cadrul birourilor vamale” **se acceptă.**

8. Amendamentul MM nr.27/03-119 din 19 iulie 2023 cu privire la art. XI din proiect, ce vizează modificarea art.427 alin.(19) din Codul vamal nr.95/2021, **se acceptă parțial**, prin expunerea modificării propuse în următorul cuprins:

„la alineatul (19), textul „lit.b),” se substituie cu textul „lit.a) și b),” iar al doilea enunț va avea următorul cuprins: „Plasarea sub regimul de admitere temporară a mijloacelor de transport prevăzute în prezentul alineat, de către persoanele stabilite pe teritoriul vamal, se efectuează prin declararea verbală sau altă acțiune a mijlocului de transport, fără deținerea autorizației și cu exonerare de la prezentarea garanției. Pentru mijloacele de transport neînmatriculate în Republica Moldova care au fost introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova prin declarare prin acțiune până la momentul intrării în vigoare a prezentului Cod, termenul de declarare prin acțiune de 180 de zile începe a fi calculat din data intrării în vigoare a prezentului Cod. Mijloacele de transport rutier înmatriculate în Ucraina pot rămâne sub regimul vamal de admitere temporară pe o perioadă de până la 1 august 2025, cu condiția obținerii de către cetățenii ucraineni a unui statut, conform Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova”.

9. Amendamentul PB nr.17/7-4 din 17 iulie 2024 cu privire la completarea Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior și **amendamentul FV nr.03 din 18 iulie 2024** aferent modificării Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, **nu se acceptă**, în contextul în

care propunerile menționate în acestea nu fac obiectul de reglementare nu fac obiectul proiectului de lege.

10. Amendamentul PB nr.18/7-2 din 18 iulie 2024 ce vizează ajustarea Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, **nu se acceptă**. Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice asigură transpunerea Directivei 2014/24/UE privind achizițiile publice.

Art.7 din Legea nr.131/2015 stabilește principiile de asigurare a concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice și tratamentul egal, imparțialitatea și nediscriminarea în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici. Adicional, art. 16 alin. (2) al legii prevede că „Operatorul economic străin beneficiază în Republica Moldova de aceleași drepturi privind participarea la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice de care beneficiază operatorii economici din Republica Moldova în țara în care operatorul economic străin este rezident.”.

Ținând cont de obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova, de cadrul normativ național ce asigură libera concurență și, implicit, libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor, prevederile alin. (4¹) ar fi pasibile de a limita concurența.

La moment, cadrul normativ național asigură suficiente instrumente și măsuri de sprijin în vederea susținerii producătorilor autohtoni și/sau a întreprinderilor micro și medii, aliniată la standardele europene și internaționale, ce urmează a fi aplicate eficient, asigurate de Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și alte acte normative, fără a produce efecte adverse asupra competitivității interne și externe a Republicii Moldova.

Aferent alin. (4²), remarcăm că Legea nr. 131/2015 la art.6, alin.(2) prevede dreptul Guvernului de a rezerva contracte de achiziții publice unor ateliere protejate și întreprinderi sociale de inserție în cazul în care majoritatea angajaților implicați sunt persoane cu dizabilități care, prin natura sau gravitatea deficiențelor lor, nu pot desfășura o activitate profesională în condiții normale.

Reieșind din principiul ireversibilității procesului de armonizare a cadrului legal național la acquis-ul UE, menționăm că modificările propuse în redacția alin.(4¹) și (4²) la art.65, vor afecta nivelul de armonizare realizat și nu se încadrează în principiile de bază ale legislației UE în domeniul achizițiilor publice.

11. Amendamentul RM nr.17/03-121 din 22 iulie 2024 ce vizează completarea proiectului cu un articol cu privire la modificarea articolului 23 alineatului (4) din Legea salarizării nr.847/2002, **se acceptă**.

12. Amendamentul AT nr.24/03-120 din 22 iulie 2024 ce vizează completarea proiectului cu un articol aferent modificării articolului 6 literei b) din Legea nr.337/2022 privind Programul de rambursare a TVA pentru producătorii agricoli, în partea ce ține de prelungirea perioadei de aplicare a programului

respectiv, **se acceptă**, cu asigurarea intrării în vigoare a normei la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Suplimentar, urmare a avizului Direcției Generale Juridice a Parlamentului, se propun următoarele modificări tehnice și redactionale a acestuia:

Propunerea ce vizează ajustarea denumirii proiectului și a clauzei de armonizare, **se acceptă**. Respectiv, textul „pentru anul 2025” se exclude, iar clauza de armonizare după cuvântul „modificat” se completează cu cuvintele „ultima dată”.

Propunerea ce vizează revizuirea art.10 pct.5¹ din Legea nr.845/1992 privind la antreprenoriat și întreprinderi, **se acceptă**. Respectiv, art.I din proiect va avea următorul cuprins:

Art. I – Articolul 10 punctul 5¹ din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„5¹. Nerespectarea prevederilor art.7¹ se sancționează cu amendă de la 4000 până la 6000 lei pentru fiecare caz. Controlul și aplicarea sancțiunilor se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat.”.

Cu privire la **Articolul II din proiect**, aferent **Codului fiscal nr.1163/1997**

1. Referitor la ajustarea art.19 lit.a) și art.20 lit.d⁶), **se acceptă**. Respectiv, redacția propusă pentru ajustarea art.19 lit.a) va avea următorul cuprins:

„la litera a), textul „și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art.24 alin.(19³), (19⁴) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern” se substituie cu textul „a plăților menționate la art.24 alin.(19) și (24) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern și a plăților menționate la art.24 alin.(19³), (20) și (26) care nu depășesc plafonul prevăzut de art.24.”.

2. Cu referință la remarca ce vizează abrogarea de la art.19 a lit.a²) și a³), menționăm că intervenția propusă nu perturbă dreptul de deducere a cheltuielilor prevăzute la literele respective, în contextul în care acestea se regăsesc deja în textul normei lit.a), având ca referință plățile prevăzute la art.24 alin.(19³) și alin.(26) din Codul fiscal.

3. Propunerea aferentă revizuirii modificării art.51³ din Codul fiscal, **se acceptă**, prin excluderea ajustării din proiect.

4. Propunerea ce vizează art.260 alin.(4) din Codul fiscal **se acceptă**, fiind propusă următoarea redacție a acestuia „(4) Neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art.117 și 117¹ de către subiecții impunerii cu TVA,

inclusiv pentru livrările ce se scutesc de TVA fără drept de deducere, se sancționează cu o amendă de la 3000 la 3600 de lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neprezentate.”

5. Cu referință la propunerea ce vizează art.280 din Codul fiscal, comunicăm că aceasta **se acceptă parțial**, prin substituirea cuvintelor „hotărârea consiliului local” cu cuvintele „decizia autorității reprezentative și deliberative a administrației publice locale”.

6. Propunerea aferentă art.290 și art.291 și lit.p) din Anexa la titlu VII ce vizează substituirea cuvântului „înscrise” cu cuvântul „înregistrate”, **se acceptă**.

7. Propunerea ce vizează revizuirea taxelor pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe osie sau ale căror dimensiuni depășesc dimensiunile admise, **nu se acceptă**, în contextul în care se consideră necesar modificarea instrumentului de control și administrare a taxei, măsură propusă de autoritatea publică central responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul infrastructurii drumurilor.

8. Recomandarea ce vizează racordarea prevederilor din Legea nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal cu proiectul nr.156 din 28 mai 2024 pentru modificarea unor acte normative, **se acceptă**. Respectiv, se propune o nouă redacție a art.15 alin.(3) lit.a), prin prisma propunerilor înaintate suplimentar la proiect.

Cu privire la **Articolul XI** din proiect, aferent **Codului vamal nr.95/2021**

9. Recomandarea ce vizează ajustarea clauzei de armonizare a Codului vamal cu datele privind ultimele modificări care sunt transpuse în legislația națională, **se acceptă**. Respectiv, art.XI se completează cu un punct nou, cu asigurarea renumerotării punctelor din proiect, cu următorul cuprins:

„În clauza de adoptare, prima liniuță, textul „ultima oară prin Regulamentul (UE) 2016/2339 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2016” se substituie cu textul „ultima dată prin Regulamentul (UE) 2022/2399 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2022”.

10. Propunerea ce vizează ajustarea prevederilor art.12 alin.(4¹) **se acceptă**, prin expunerea alineatului în următoarea redacție: „Serviciul Vamal verifică întrunirea condițiilor pentru utilizarea sistemului informațional vamal de către angajatul brokerului vamal, în cazul în care se solicită autorizarea acestuia ca utilizator al sistemului informațional vamal. Condițiile pentru utilizarea sistemului informațional vamal și procedura de verificare a acestora sunt stabilite de Serviciul Vamal.

11. Cu referință la obiecția ce vizează art.15 alin.(12) este de menționat că termenul acordat este prevăzut la art.15 alin.(6)-alin.(8) în dependență de caz.

12. Cu referință la obiecția ce vizează art.37 alin.(4) este de menționat că redacția propusă spre ajustare asigură inclusiv modificarea cuvintelor „Notificarea respectivă”.

13. Propunerea de ajustare a art.141¹ alin.(3), art.183 alin.(3) și art.186 alin.(4) **se acceptă**, în vederea asigurării racordării noțiunilor utilizate pe tot parcursul articolului.

14. Cu referință la obiecția ce vizează art.277²⁵ menționăm că redacția propusă în proiect asigură racordarea lingvistică a normei cu prevederea prevăzută la art.103 alin.(1) pct.12) lit.c) și pct.20) din Codul fiscal nr.1163/1997.

15. Recomandarea ce vizează art.295 **se acceptă**, prin specificarea faptului că modificarea urmează a fi făcută în cuprinsul articolului.

16. Recomandarea ce vizează ajustarea art.318¹ **se acceptă**, prin substituirea cuvintelor „de legislație” cu cuvintele „de prezentul Cod sau Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr.95/2021”.

17. Cu referință la recomandare de revizuire a propunerii prevăzute la art.319 alin.(5) menționăm că păstrarea normei în redacția propusă în proiect este necesară pentru asigurarea conformă a procesului de administrare vamală în cazul mijloacelor de transport aflate în posesia misiunilor diplomatice.

18. Recomandarea ce vizează ajustarea art.319¹ pct.3) lit.d), **se acceptă**, prin substituirea cuvintelor „altă procedură stabilită” cu cuvintele „conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal”.

19. Recomandarea ce vizează art.345 **se acceptă parțial**, prin expunerea în redacție nouă a modificării. Respectiv, la articolul 345 cuvintele „notificare sumară” se substituie cu cuvintele „declarație sumară.”, iar redacția propusă la art.357 va preceda propunerea ce vizează modificarea denumirii Capitolul II din Titlul IX.

20. În partea ce vizează art.425⁶ alin.(5) este de menționat că propunerea urmărește simplificarea procedurii de desfășurare a licitației.

21. Cu referință la recomandarea prevăzută la art.427, menționăm despre necesitatea menținerii modificării în redacția propusă în proiect în vederea asigurării procesului de administrare a mijloacelor de transport declarate prin acțiune.

22. Propunerea ce vizează Legea 248/2022 privind acordarea scutirii de plata drepturilor de import pentru cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în Republica Moldova și modificarea Codului contravențional nr. 218/2008, **se acceptă**, prin expunerea lit.a) în următoarea redacție: „a) la data depunerii cererii de acordare a scutirii, termenul de exploatare a vehiculului calculat în conformitate cu art.160 din Codul vamal nr. 95/2021, nu este mai mare de 9 ani.”.

23. În partea ce vizează obiecția aferentă art.XIV din proiect cu privire la termenul de intrare în vigoare a pct.35 din Codul vamal este de menționat că aplicarea acesteia din 1 iulie 2024 este imperativă, în vederea asigurării procesului de administrare vamală a mijloacelor de transport ce aparțin cetățenilor ucraineni

care manifestă intenția de plasare a mijloacelor de transport în regim vamal de admitere temporară, mecanism care nu are acoperire legală din 1 iulie 2024.

24. Recomandarea ce vizează includerea referinței la actul normativ ce reglementează sancțiunile prevăzute la art.260 alin.(8) și (11), **se acceptă**.

Suplimentar, în vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului de lege, se propun următoarele modificări:

1. La Art. II din proiectul de lege, ce vizează modificarea Codului fiscal nr.1163/1997:

1) În vederea revizuirii plafonului cuantumului datoriei compromise a cărui termen de prescripție a expirat, **punctul 2** din proiectul de lege se completează cu următoarele norme:

„punctul 32) litera g), cifrele „1000” se substituie cu cifrele „2000”;

2) La **punctul 2** din articol, articolul 5 punctul 47) va avea următorul cuprins:

„47) Program de stimulare pe termen lung (stock option plan) - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice sau în cadrul persoanelor juridice interdependente acesteia, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor prin care se acordă salariaților și/sau administratorilor acesteia care au statut de rezident în sensul prezentului Cod, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri (cote) de participare, emise de persoana juridică respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la program. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 3 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor de participare)”.

3) La **punctul 6** din articol:

textul „la litera y), cuvintele „precum și a acumulatelelor electrice uzate” se substituie cu textul „ a acumulatelelor electrice uzate, predate separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic” se substituie cu textul „litera y) va avea următorul cuprins:

„y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic, sticlă (cioburi de sticlă), a acumulatelelor electrice uzate, predate separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic;”;

textul „și z²²)” se substituie cu textul „, z²²) și z²³)”;

punctul se completează cu litera z²³) cu următorul cuprins:

„z²³) venitul obținut de către operatorul de sistem și/sau unitatea termoenergetică, în urma primirii, cu titlu gratuit:

- a liniilor și stațiilor electrice, conform Legii nr.107/2016 cu privire la energia electrică;

- a instalațiilor de gaze naturale, conform Legii nr.108/2016 cu privire la gazele naturale;

- a rețelelor termice și/sau a instalațiilor termoelectrice, conform Legii nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.”

4) **Punctul 7** din articol, în partea ce vizează art.21 alin.(6) va avea următorul cuprins:

„Articolul 21 alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii persoane fizice sau alte persoane fizice interdependente care nu desfășoară activitate de întreprinzător, efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se ajustează în scopuri fiscale la prețul de piață.

Prevederile prezentului alineat nu sunt aplicabile tranzacțiilor pentru care a fost aplicat principiul lungimii brațului la stabilirea prețului, precum și pentru care au fost aplicate prevederile art.19.”

5) **Punctul 8** din articol, în partea ce vizează articolul 24, se completează cu alineatul (27) cu următorul cuprins:

„(27) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate de persoana juridică în scopul răscumpărării/anulării opțiunii din stock option plan sau procurării titlurilor de participare pentru exercitarea dreptului din stock options plan.”

6) **Punctul 15** din articol, în partea ce vizează redacția art.36 alin.(2) se exclude din proiect.

7) Se completează cu un punct ce vizează abrogarea Capitolului 7³ din Titlul II al Codului fiscal, cu asigurarea aplicării normei începând cu perioada fiscală 2024 și renumerotării punctelor din articol, cu următorul cuprins:

„21. Capitolul 7³ din Titlul II se abrogă.”

8) **Punctul 21** din articol, ce vizează articolul 52 alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) organele de autoadministrare a profesiilor conexe justiției”

9) **Punctul 25** din articol, ce vizează modificarea articolului 80¹ se exclude.

10) **Punctul 26** din articol, ce vizează ajustarea articolului 83, textul „alineatul (9) se abrogă.” se exclude.

11) La **punctul 28** din articol, ce vizează modificarea articolului 87 alineatul (1¹), textul „al treilea alineat, textul „stabilit în cap.7¹” se completează cu textul „, agenților economici care desfășoară activități în domeniul deșeurilor de metale feroase și neferoase stabilit în cap.7³” se exclude.

12) **Punctul 34** din articol, ce vizează art.102 din Codul fiscal, se completează cu normă ce urmărește abrogarea alineatului (18), cu aplicare din 1 ianuarie 2026, în următoarea redacție:

„alineatul (18) se abrogă”.

13) **Punctul 46** din articol, ce vizează modificarea articolului 133 din Codul fiscal, se completează cu următorul text:

„alineatul (1) se completează cu punctul 29) cu următorul cuprins:

„negociază și încheie acorduri de preț în avans unilateral, bilateral/multilateral.”;

14) Articolul se completează cu un punct ce vizează reglementarea drepturilor Serviciului Fiscal de Stat în negocierea și încheierea acordurilor de preț în avans, cu următorul cuprins:

„**43.** Articolul 134 alineatul (1) se completează cu punctul 12³) cu următorul cuprins:

„12³) să negocieze și să încheie acorduri de preț în avans unilateral, bilateral/multilateral;”;

15) Articolul se completează cu un punct, ce vizează ajustarea articolului 226¹⁷ cu asigurarea expunerii acestuia în următoarea redacție:

„**62.** Articolul 226¹⁷ alineatul (1):

punctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) Tranzacție – orice vânzare, cumpărare, prestare și primire de serviciu, cesiune, leasing, credit, împrumut sau orice alt transfer al oricărui interes sau dreptul de a utiliza orice proprietate corporală și necorporală.”;

punctul 9) va avea următorul cuprins:

„9) Tranzacție locală – tranzacție realizată între contribuabili rezidenți, în care unul sau ambii contribuabili sunt rezidenți ai Zonelor economice libere/parcurilor pentru tehnologia informației sau care aplică cote diferite și/sau au baza impozabilă diferită ale impozitului pe venit din activitate de întreprinzător.”;

se completează cu punctele 11) -14) cu următorul cuprins:

„11) Acordul de preț în avans - reprezintă decizia emisă de Serviciul Fiscal de Stat prin care sunt stabilite și justificate condițiile, modalitățile de formare a prețurilor de transfer pe parcursul unei perioade determinate, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

12) Acordul de preț în avans unilateral – reprezintă acordul emis de către Serviciul Fiscal de Stat la cererea contribuabilului , aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

13) Acordul de preț în avans bilateral/multilateral - reprezintă acordul emis de către Serviciul Fiscal de Stat și autoritățile străine competente din statele în a căror jurisdicție se află persoanele afiliate ale solicitantului, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

14) Autoritatea străina competentă – reprezintă autoritatea fiscală competentă să emită acord de preț în avans pentru o societate străină afiliată.”.

16) La **punctul 66** din articol, ce vizează completarea articolului 226¹⁹:

textul „și (4²)” se substituie cu textul „, (4²), (4³) și (4⁴)”;

alineatul (4²) va avea următorul cuprins:

„(4²) În scopul determinării pragurilor și documentării tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) și (2), valoarea totală a tranzacțiilor reprezintă veniturile și/sau cheltuielile recunoscute conform evidenței contabile care decurg din tranzacțiile efectuate cu toate persoanele afiliate.”.

se completează cu alineatele (4³) și (4⁴) cu următorul cuprins:

„(4³) Tranzacțiile controlate care fac obiectul unui acord de preț în avans, nu vor participa la stabilirea pragurilor și documentării tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) și (2).

(4⁴) În scopul determinării pragurilor și documentării tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) și (2) nu se iau în considerare diferențele de curs și de reevaluare a activelor și datoriilor, reflectate în evidența contabilă ca rezultat al tranzacțiilor efectuate cu persoanele afiliate, cu excepția tranzacțiilor de schimb valutar.”.

17) Articolul se completează cu un punct, ce vizează completarea Codului fiscal cu articolele 226²⁵ - 226³⁰, cu asigurarea expunerii acestuia în următoarea redacție:

„**66. Articolul 226²⁵** Emiterea/extinderea/revizuirea acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans se emite în baza cererii contribuabilului. Cererea trebuie să fie însoțită de documente relevante și de dovada plății taxei de emitere. Acordul de preț în avans bilateral/multilateral se emite doar în cazul care există acord de evitare a dublei impunerii încheiat între statul persoanei afiliate nerezidente și Republica Moldova.

(2) Un acord de preț în avans poate fi solicitat de către un contribuabil rezident sau de o reprezentanță permanentă/sucursală a persoanei juridice nerezidente înregistrată în Republica Moldova.

(3) Nu poate fi emis un acord preț în avans pentru tranzacțiile controlate care la data depunerii cererii, au fost obiectul al unui control fiscal în derulare sau finisat efectuat prin prisma determinării respectării lungimii de braț.

(4) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile finisate, în curs de derulare și/sau viitoare.

(5) Dacă tranzacțiile controlate au fost încheiate cu persoane afiliate nerezidente, la cererea contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat comunică cu autoritatea străină competentă în scopul emiterii unui acord de preț în avans bilateral/multilateral .

(6) În cazul care autoritatea străină competentă refuză încheierea unui acord de preț în avans bilateral/multilateral sau în termen de 6 luni de la data depunerii cererii de către contribuabil, nu a fost recepționat un răspuns de la autoritatea străină competentă, Serviciul Fiscal de Stat va informa contribuabilul despre acest fapt.

(7) În cazul prevăzut la alin.(6), contribuabilul este în drept în termen de 30 de zile de la data comunicării:

a) să retragă cererea de încheiere a unui acord de preț în avans și să beneficieze de restituirea taxei de emitere;

b) să modifice cererea de încheiere a unui acord de preț în avans bilateral/multilateral, prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans unilateral;

c) să modifice cererea de încheiere a unui acord de preț în avans multilateral, prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans bilateral, dacă o autoritate străină competentă și-a manifestat acordul de a încheia un acord de preț în avans.

(8) În perioada de valabilitate, acordul de preț în avans poate fi modificat prin extindere sau revizuire la solicitarea contribuabilului deținător al acordului, prin depunerea unei cereri. Cererea poate fi depusă cu cel puțin cu 60 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate, sub sancțiunea decăderii.

(9) Extinderea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care contribuabilul solicită includerea în acordul de preț în avans încheiat a altor tranzacții cu persoane afiliate, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(10) Revizuirea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care intervin circumstanțe, elemente de fapt și de drept ce nu au fost previzionate sau au fost inexact previzionate la momentul emiterii acordului de preț în avans și care pot influența termenii și condițiile acordului, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(11) Modelul și conținutul cererii, documentele ce urmează a fi anexate, modul de soluționare a cererii de emiter/modificare se stabilește de Ministerul Finanțelor.

(12) Modul, conținutul și termenul de emiter/modificare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226²⁶ Perioadele acoperite de acordul de preț în avans

(1) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate în derulare sau viitoare care nu va depăși 5 perioade fiscale, inclusiv perioada fiscală în care este depusă cererea.

(2) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate finalizate în ultimele 2 perioade fiscale, care nu va include perioada fiscală în care este depusă cererea.

Articolul 226²⁷ Încetarea acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans încetează în următoarele cazuri:

a) expirarea termenului pentru care a fost emis și nu a fost depusă o cerere de prelungire;

b) revocarea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat;

c) anularea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Modul și temeiurile de revocare și anulare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226²⁸ Taxele de emiter/modificare a acordului de preț în avans

(1) Emiterea acordului de preț în avans se supune taxei de emiter/modificare, după cum urmează:

a) în cazul acordurilor de preț în avans unilaterale - 30 000 lei per tip de tranzacție.

b) în cazul acordurilor de preț în avans bilaterale/multilaterale - 50 000 lei per tip de tranzacție.

(2) Modul de percepere a taxei de emiter/modificare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226²⁹ Raportarea aplicării acordului de preț în avans

(1) Contribuabilul care deține un acord de preț în avans, este obligat să întocmească și să prezinte un raport anual privind modul de respectare și executare a acordului de preț în aferent fiecărei perioade fiscale acoperită de către acesta. Raportul se depune până la data limită stabilită pentru depunerea declarației pe venit.

(2) Forma, conținutul și modul de prezentare a raportului se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 226³⁰ Verificarea aplicării acordului de preț în avans

Verificarea respectării acordului de preț în avans de efectuează de către organul fiscal în cadrul controlului fiscal.”.

2. În vederea ajustării condițiilor de acordare a plăților din capitalul de stimulare, prevederile art.VIII din proiectul de lege, devine art. IX și se expune în următoarea redacție:

„**Art. IX** - Articolul 31¹ alineatul (1) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.127-130, art.548) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(1) Societatea are dreptul prin decizie unanimă a asociaților, să formeze un capital de stimulare pentru a-i stimula și cointeresa în activități eficiente, participări active, inițiative de creație în favoarea societății a beneficiarilor (salariaților angajați) care întrunesc cumulativ, următoarele condiții:

a) au statut de rezident, în sensul prevederilor Codului fiscal nr.1163/1997;

b) sunt angajați în cadrul societății cel puțin 3 ani la data acordării plăților de stimulare.”.

3. După asigurarea renumerotării articolelor din proiect, Art. X din proiect devine Art. XI și va avea următorul cuprins:

„**Art. XI** - Legea 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.68-76, art.143), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 15:

alineatul (3):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație, a activităților de participare în proiecte de

dezvoltare finanțate integral din surse externe nerambursabile/rambursabile în cadrul unității bugetare în care este angajat, în condițiile stabilite la art.20 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.”.

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) activitatea de întreprinzător, cu excepția deținerii calității de fondator al unei societăți comerciale, cu condiția că domeniile de activitate ale acesteia nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate în calitate de funcționar public potrivit fișei postului;

alineatul (7) se abrogă.

2. La articolul 19 alineatul (7) se abrogă.”.

4. La Art. XI din proiect, ce vizează modificarea Codul vamal nr.95/2021, devine **Art.XII** și se modifică după cum urmează:

1. Punctul 1, ce vizează articolul 5, după textul „16¹) *declarație de tranzit* - act prin care o persoană manifestă, sub forma și în modalitatea prevăzută, voința de a plasa o marfă sub regimul de tranzit;” se completează cu următorul text:

„se completează cu punctul 26¹), cu următorul cuprins:

„26¹) *instalație de transport fixă* - mijloc tehnic utilizate pentru transportul unor mărfuri precum energia electrică, gazul, petrolul și apa potabilă.”.

2. La punctul 32 din proiect, ce vizează articolul 295 textul „la alineatul (1) cuvintele „și petrolul” se substituie cu textul „ , petrolul și apa potabilă” se substituie cu textul „alineatul (1), se abrogă”.

3. Punctul 35, în partea ce vizează articolul 319¹ punctul 3) se completează cu o modificare propusă la litera a) cu următorul cuprins:

„litera a) după cuvântul „studenți” se completează cu textul „ , cu excepția celor care dețin cetățenia Republicii Moldova”.

„**Art. XIV** devine **Art. XVI** și va avea următorul cuprins:

Art. XVI – (1) Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025, cu excepția:

- Art. II pct.6 ce vizează articolul 20 literele y), z²⁰), z²¹), z²³), pct.27, pct.29, pct.32 ce vizează modificarea articolului 103 alineatul (9³), pct.33 ce vizează articolul 104 litera c¹), pct.34, pct.36 ce vizează articolul 119 punctul 1) litera f), , pct.37, pct.58, pct.79 ce vizează articolul 260 alineatul (9), pct.80, pct.90 și pct.91 ce vizează articolul 290 și articolul 291 literele c) și q), pct.98 ce vizează anexa la titlu VII poziția c) și q) în partea ce vizează coloana a doua, art.IV, art.VI, art.VII, art.VIII, art.IX, art.X, art.XI, art.XII, art.XIII, art.XIV, art.XV, care intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

- Art.II pct.21 ce vizează abrogarea capitolului 7³ din Titlu II al Codului fiscal, pct.62 ce vizează articolul 226¹⁷ alineatul (1) punctele 6) și 9), pct. 63, pct.64 cu excepția completării articolului 226¹⁹ cu alineatul (4³), pct.65, art.XII pct.53 în partea ce vizează modificarea art.427 alin.(19), care intră în vigoare la

data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se pune în aplicare începând cu 1 ianuarie 2024.

- Art.II pct.31, în partea ce vizează abrogarea alineatului (18) din articolul 102 din Codul fiscal, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2026.

(2) Sancțiunile prevăzute la art.260 alin.(8) și alin.(11) din Codul fiscal nr.1163/1997 se aplică în cadrul controalelor fiscale inițiate de Serviciul Fiscal de Stat aferent perioadelor fiscale care încep cu anul 2028.

(3) Guvernul, în termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.